

Status for lakselus i Møre og Romsdal og Mattilsynets rolle i lakselusbekjempelsen

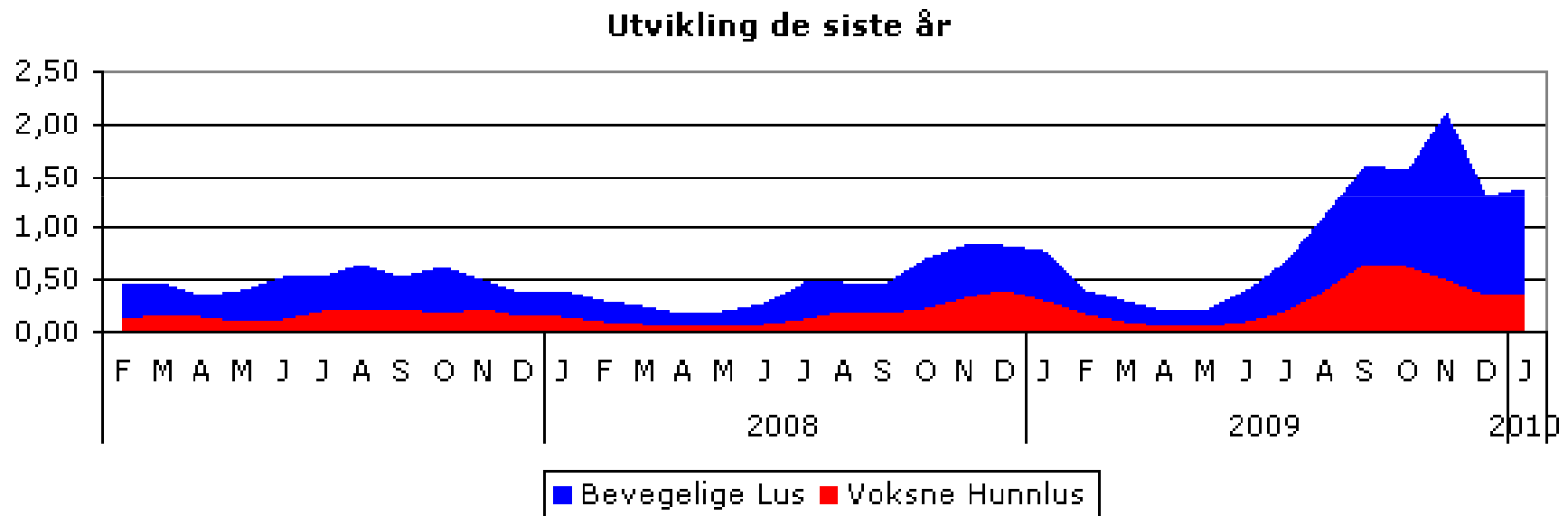
Kristin Ness

Distriktssjef, Mattilsynet distriktskontoret for
Ålesund

Lakselus - status nå

- Fortsatt høyt, men lavere lusepåslag på villfisk enn i 2009
- Antall lus på oppdrettsfisk steg kraftig *høsten* 2009
- Forekomsten av resistens for de mest vanlige lusemidlene økte og ser ut til fortsatt å øke
- Ingen generell stigning i lusetall nå om vinteren, som normalt for sesongen
- Uvisst hvordan lusesituasjonen vil utvikle seg når vannet blir varmere

Lakselus - status nå

Lakselus- status nå

- **I perioden 27.januar til 10.februar har lusenivået vært relativt lavt over hele landet, selv om nivået er høyere enn i foregående år på samme tid av året**
- **Lusenivået gikk litt ned fra desember til januar i alle fylkene bortsett fra de tre nordligste fylkene**

Status for Møre og Romsdal

- **Rapporterte lusetall i januar viser lus over tiltaksgrensa for flere anlegg på Nordmøre og Sunnmøre, men ser bedre ut for Romsdal**
- **En kjenner til at det er nypåslag med lus, og Mattilsynet opplever situasjonen som bekymringsfull**
- **Vi antar at alle anlegg deltar i samordnet våravlusning i slutten av mars**
- **Hvor vellykket våravlusninga har vært vil vise seg på lusetallene i april.**

Lakselus er ikke bare et problem for villfisk

Bilde fra Veterinærinstituttet, Laks i norsk anlegg 2009

Bakgrunn for de krav som stilles

- **Forskrift om bekjempelse av lus i akvakulturanlegg (luseforskriften).**
 - Formålet med forskriften er å redusere forekomsten av lus slik at skadevirkningene på fisk i akvakulturanlegg og i frittlevende bestander minimaliseres, samt redusere og bekjempe resistensutvikling hos lus.
- **Forskrift om sone for samordnet avlusing vinteren og våren 2010**
 - Formålet med denne forskriften er å samordne tiltak mot lakselus fra Rogaland i sør til og med Nordland i nord, for å hindre at parasitten har bestandsregulerende effekt på villfisk.
 - Formålet er også å redusere det totale antallet behandlinger mot lakselus i løpet av en sesong for å begrense resistensutviklingen.

Krav som pålegges oppdrettsnæringen

- **Reglemessig telling, registrering og rapportering**
- **Avlusing innen tidsfrist ved lusetall over tiltaksgrense**
- **Plan for forebygging og bekjempelse av lakselus og resistensproblem**
- **Samordning av planer og tiltak mellom anlegg**
- **Evaluering av effekt av all behandling**
- **Varsling om mistanke om resistens og nedsatt effekt av behandling**
- **Tiltak for å fjerne resistent lus**

Krav til lukket badebehandling

- **Innføres fra 01.01.2011 når det ikke foreligger dokumentasjon på at annen form for badebehandling eksponerer fisken for terapeutisk dose i hele behandlingsperioden som angitt i bruksanvisningen til legemidlet.**
- **Utstyr for lukket behandling må være på plass til denne dato og utstyret må kunne brukes.**
- **Dokumentasjon på at annen behandling har tilstrekkelig effekt må eventuelt framskaffes.**
- **Dagens metoder for bruk av skjørt vurderes som ikke tilfredsstillende.**

Mattilsynets rolle

- **Tilsyn med at oppdrettsvirksomheten oppfyller sine plikter**
- **Sørge for at "unnasluntrere" ikke ødelegger for alle de andre**
- **Overvåke situasjonen og rapportere til overordna myndigheter**
- **Færrest mulig pålegg og omfattende vedtak er ønskelig.**
- **Så lenge oppdrettsnæring oppfyller sine plikter har Mattilsynet ikke behov eller ønske om å gripe inn.**

Mattilsynets virkemidler

- Fatte nødvendige vedtak om gjennomføring av tiltak
- Fatte vedtak om reduksjon av biomasse eller utslakting og destruksjon av fisk
- Opprette soner med krav om særskilte tiltak

Mattilsynets virkemidler

- Fatte nødvendige vedtak om gjennomføring av tiltak
- Fatte vedtak om reduksjon av biomasse eller utslakting og destruksjon av fisk
- Opprette soner med krav om særskilte tiltak
- Fastsette tvangsmulkt
- "La gjennomføre" tiltak på eiers bekostning
- Politianmelde

Soneforskrift

- **Kan fastsettes for et område dersom tiltak i lakslusforskriften ikke gir tilstrekkelig effekt.**
- **Soneforskrift om samordnet avlusing**
- **Planlagt soneforskrift med krav om sonevis brakklegging.**
- **Ikke konkrete planer for Møre og Romsdal**

Oppsummering

- **Mattilsynet er bekymret for lakselussituasjonen fordi mange anlegg har lusetall over tiltaksgrensene og det er økende resistensproblematikk**
- **En er spent på resultatet av samordnet våravlusing.**